

Dobrá volba v novém roce

Přiznejme si, že na začátku každého nového roku se vždy ohlédneme zpět, zavzpomínáme – a také se i zasníme, když si při pohledu vpřed klademe otázku, co nám asi přinese budoucnost. Pokud jde o novoroční předsevzetí, tak tam jsme většinou opatrní, protože zkušenosti nás učí, že obvykle nemají dlouhé trvání. Přesto se v nás každoročně probouzí svědomí a říkáme si, že bychom měli věnovat více času čtení Bible a modlitbě, že bychom měli ubrat něco na váze, věnovat se více rodině a přátelům a ... (doplňme si každý podle osobní potřeby!).

I když jsme ze stávajícího roku už kousek odkrojili, přece nebude bez užitku, když se ještě zastavíme, a pokud jsme přece nějaké předsevzetí učinili, tak se ještě zamyslíme nad jednou radou, odvozenou ze známého evangelijního příběhu zaznamenaného Lukášem:

„Ježíš s učedníky pokračoval v cestě. V jedné vesnici je do svého domu pozvala žena jménem Marta. Její sestra Marie se posadila a pozorně naslouchala Ježíšovým slovům. Marta měla zatím plné ruce práce s pohoštěním, Za chvíli přišla k Ježíšovi s výčitkou: 'Pane, nevidíš, co mám práce, a že Marie si jen tak sedí? Pošli ji, ať mi pomůže!' Ježíš jí odpověděl: 'Milá Marto, ty se moc staráš a příliš se namáháš pro věci, které za to nestojí. Člověk potřebuje jen málo. Doopravdy vlastně jen jedno. Marie to pochopila a to jí nikdo nevezme.'“ (L 10,38-42 - SNC)

Lukáš píše, že Ježíš byl s učedníky na cestě do Jeruzaléma (9,51), když je v Betanii, která leží už těsně před Jeruzalémem, pozvala do svého domu Marta, aby je pohostila. Četli jsme, že sotva vešli do domu a posadili se, Ježíš začal učit. Martina sestra Marie se posadila k jeho nohám a pozorně mu naslouchala, což Martu rozladilo. Z toho, co Lukáš píše, si můžeme domyslet, jaké myšlenky se jí asi honily hlavou, když jako hostitelka stála nad hrnci, pekla chléb a připravovala pro všechny lůžka k přenocování. Zřejmě si říkala: „Tolik lidí v domě a ta Marie si jen sedí! To bych taky dovedla!“

Její tichá rebelie zřejmě netrvalo dlouho. Vybuchla a rozhněvaně šla za Ježíšem: „Pane, nevidíš, co mám práce, a že Marie si jen tak sedí? Řekni jí, ať mi pomůže!“

Ježíš zůstal klidný. Martu vyslechl, a možná ji – k jejímu zklamání – začal něžně vysvětlovat: „Milá Marto, ty se moc staráš a příliš se namáháš pro věci, které za to nestojí. Člověk potřebuje jen málo. Doopravdy vlastně jen jedno. Marie to pochopila, zvolila to, co je potřebné, a to jí nikdo nevezme.“

Zde je důležité, abychom správně pochopili Ježíšova slova. Všimněte si, že ani náznakem neodsoudil Martino jednání. Vůbec nedal najevo, že by bylo špatné to, co dělala. Viděl, že se zabývala dobrými a prospěšnými záležitostmi. Jistě chápal, že to, co dělá, je v dané chvíli nezbytné. Věděl, že mu chtěla prokázat lásku. A když si přečtete v 10. kapitole několik veršů, které tento příběh z Betanie předchází, tak zjistíte, že Ježíš vyprávěl podobenství o milosrdném Samaritánu. Tím přesvědčivě ukázal, že lásku člověk prokazuje druhému právě laskavou péčí a dobrými skutky. Marta vlastně v praxi ukazovala, co Ježíš učil.

Také Jakub píše, že „víra, která se neprojevuje činy, je sama o sobě mrtvá a bezcenná“ (2,17). Opravdový Ježíšův následovník svou víru prokazuje skutky lásky.

A tak bychom si mohli v rozpacích položit otázku, proč Pán Ježíš Martu napomenul?

Všimněme si, co jí řekl: „Milá Marto, ty se moc staráš a příliš se namáháš pro věci, které za to nestojí.“ Problém byl v tom, že Marta se v dané situaci nesprávně orientovala. Až příliš se zaměřila na věci, které nebyly tak důležité. Ježíš přišel do jejich domu, aby je obdaroval a obohatil, kdežto Marta podle svého měřítka v té chvíli považovala za nejdůležitější své poslání. Ona chtěla obdarovat Ježíše.

Přiznejme si, že problém Marty je velmi často i problém náš. V osobním, rodinném i církevním životě to jsou naše zájmy, kterými někdy překrýváme věci mnohem podstatnější. Někdo chce tak mnoho vykonat pro rodinu, že mu na ni nakonec nezůstává čas. Někdo jde jednou za týden do shromáždění, ale musí tam – nebo jen chce – s druhými projednat a zařídit tolik záležitostí, že mu nezůstane čas a soustředění, aby se posadil k nohám Ježíše a pozorně mu naslouchal, když své následovníky poučuje, jak je důležité, aby se o jeho lásce a pozvání dozvěděli ti, kteří ho dosud nepoznali.

V internetové poště jsem nedávno dostal několik zamyšlení a mezi nimi i jednu pozoruhodnou výzvu: „Naší úlohou není učinit Boha součástí našich životů; naší úlohou je stát se součástí jeho života.“

Tak to chápal a prožíval apoštol Pavel, když napsal věřícím do Galacie (2,20): „To, co žije, nejsem už já, ale žije ve mně Kristus.“ Ano, Ježíš Kristus se stal součástí Pavlova života. Neprosme Boha, aby požehnal naše plány, ale aby nám ukázal, jaké jsou jeho plány a záměry – a kde je v nich naše místo, na kterém s námi počítá.

A zde jsme u úvodní myšlenky, že bychom pro stávající rok měli ještě něco připojit k našim plánům a předsevzetím. Měli bychom denně usilovat o udržení úzkého spojení s Pánem Ježíšem. To dosáhneme jedině tehdy, když se naučíme rozlišovat a třídit záležitosti, kterými naplňujeme náš denní program. Znamená to, naučit se uvážlivě rozhodovat, kolik času budeme s Martou věnovat běžným denním záležitostem (možná se s ní i podíváme na zajímavý televizní pořad!), a kolik času strávíme s Marií u Ježíšových nohou.

Bůh nám svěřil významné poslání: Přeje si, abychom upozornili svět na životodárnou moc evangelia. Máme-li tuto úlohu splnit, pak musíme být trvale spojeni se zdrojem, ze kterého tato moc vychází. Vždyť všichni víme, že z vodovodního kohoutku natočíme vodu jen tehdy, je-li napojen na pramen.

V tomto směru jsou pro nás příkladem významné postavy z křesťanské minulosti. Čím větší úkoly na ně byly kladeny, tím více času trávili s Ježíšem. Martin Luther se jednou svěřil s tajemstvím, jak zvládá své obrovské úkoly. Řekl, že když si ráno uvědomí, jak mnoho práce ho ten den čeká, tak se alespoň dvě hodiny modlí. Neděláme to v našem uspěchaném životě právě naopak? Nebrání nám občas naše práce a všední záležitosti, že jsme odpojeni od zdroje? Nejsou naše aktivity příčinou, že nám zůstane jen málo času na Boží slovo a modlitbu, které jsou základem duchovního zdraví?

Pamatujme na to, že v každém z nás musí být kousek Marty i kousek Marie. Mysleme na to, že k těm povinnostem Marty nás nikdo nemusí vybízet; ty se samovolně každý den připomínají, a tak je plníme. Kdo je však má jako jedinou náplň svého denního programu, ten ztrácí rovnováhu a v duchovním životě strádá. Takový člověk přichází k Ježíši pouze se stížností, podobně jako Marta: „Pane, nevidíš, co mám práce? Pošli mi nějakou pomoc!“ Jeho životní stroj běží na plné obrátky, ale s výsledky není nikdy spokojen.

A tak si ode dneška udělejme ve svém každodenním programu chvilku času pro Marii a posadme se s ní k Ježíšovým nohám. Ujišťuji vás, že to nebude ztracený čas!

